

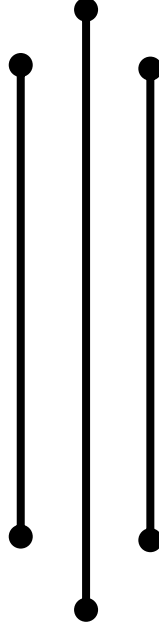
स्थानीय राजपत्र
बेलडाँडी गाउँपालिका द्वारा प्रकाशित

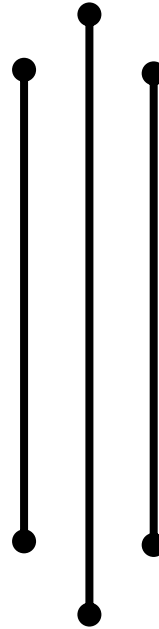
७ नं. प्रदेश, बेलडाँडी ,कञ्चनपुर, जेठ , ०८ गते २०७५ साल संख्या: १

भाग :- ३

बेलडाँडी गाउँपालिका

मदिरा विक्रि वितरण ,व्यवस्थापन तथा नियमन निर्देशिका २०७४

प्रस्तावना

यस बेलडाँडी गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अवैध रूपमा मदिरा उत्पादन,विक्री वितरणमा रोकथाम गर्नुका साथै मदिरा विक्री वितरण कार्यलाई व्यवस्थित र नियमन आवश्यक देखिएकाले स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (२) वमोजिम बेलडाँडी गाउँकार्यपालिकाले यो निर्देशिका बनाई लागु गरेकोछ ।

परिच्छेद:- १ प्रारम्भिक

१) संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

(१) यो निर्देशिकाको नाम: मदिरा विक्री वितरण, व्यवस्थापन तथा नियमन निर्देशिका " २०७४ रहेको छ ।

(२) यो निर्देशिका स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशन भएको मिति देखी लागु हुनेछ ।

२) परिभाषा

(१) विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस निर्देशिकामा,

(क) "ऐन" भन्नाले स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ लाई संभन्नु पर्दछ ।

(ख) "गाउँपालिका" भन्नाले बेलडाँडी गाउँपालिकालाई संभन्नु पर्दछ ।

(ग) "कार्यपालिका" भन्नाले बेलडाँडी गाउँपालिकाको कार्यापालिका लाई संभन्नु पर्दछ ।

(घ) "कार्यालय" भन्नाले गाउँपालिका रहेको कार्यालयलाई संभन्नु पर्दछ ।

(ङ) "मदिरा"भन्नाले फलफूल वा अन्न कुहार्ने वा अन्य कुनै तरिकाले तयार पारिने विदेशी वा स्वदेशी सबै किसिमको रक्सी र बियर समेतलाई जनाउंछ ।

(च) "डिलरवाला भन्नाले" बेलडाँडी गाउँपालिका भित्र रक्सीको थोक विक्री गर्ने अनुमती प्राप्त बिक्रेतालाई संभन्नु पर्दछ ।

(छ) "होटल भन्नाले" भोजन खानपिनको प्रबन्ध भई वा नभई बसोबासको सुविधा दिने गरि व्यवसायिक आधारमा चलाइएको होटल संभन्नु पर्दछ, र सो शब्दले रेष्टुरां समेतलाई जनाउंछ ।

(ज) "सभा" भन्नाले गाउँपालिकाको सभा लाई संभन्नु पर्दछ ।

(झ) "अध्यक्ष" भन्नाले गाउँपालिका अध्यक्षलाई संभन्नु पर्दछ ।

(ञ) "उपाध्यक्ष" भन्नाले गाउँपालिकाको उपाध्यक्ष संभन्नुपर्दछ ।

(ट) "प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत" भन्नाले गाउँपालिकाको कार्यालयको कर्मचारीको प्रमुख अधिकृतको रूपमा काम गर्न खटाईएको अधिकृतलाई संभन्नु पर्दछ ।

(ड)"वडा अध्यक्ष" भन्नाले तत वडाबाट निर्वाचित वडा अध्यक्ष संभन्नु पर्दछ ।

(ढ) "सचिव" भन्नाले बेलडाँडी गा.पा. कार्यालयको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई संभन्नु पर्दछ, वडाको हकमा सम्बन्धित वडा सचिव लाई संभन्नु पर्दछ ।

- (ण) “तोकिएको” वा “तोकिए वमोजिम” भन्नाले गाउँपालिकाले समय समयमा निर्णय गरी तोकिएको वा तोकिए वमोजिम सम्झनु पर्दछ ।
- (त) “समिति” भन्नाले प्रत्येक वडामा गठित **वडा स्तरीय मदिरा व्यवस्थापन समिति** लाई सम्झनु पर्दछ ।
- (थ) “मूल समिति” भन्नाले बेलडाँडी गाउँपालिकामा गठित बेलडाँडी गाउँपालिका मदिरा विक्री वितरण व्यवस्थापन तथा नियमन समिति लाई सम्झनु पर्दछ ।

परिच्छेद:-२ समिति गठन सम्बन्धि व्यवस्था

- ३) मदिराको विक्री वितरणलाई व्यवस्थित गर्न देहाएको मदिरा विक्री वितरण व्यवस्थापन तथा नियमन मूल समिति गठन गरिने छ ।
(क) गाउँपालिकाको अध्यक्ष	संयोजक
(ख) उपाध्यक्ष	उप संयोजक
(ग) वडा अध्यक्षवाट गाउँ प्रमुखले तोकेका ३ जना	सदस्य
(घ) जिल्ला प्रहरी कार्यालयको प्रहरी उपरिक्षक वा निजले तोकेको प्रहरी अधिकृत	सदस्य
(ङ) होटेल व्यवसायीहरुको छाता संगठनको अध्यक्ष	सदस्य
(च) मदिरा नियन्त्रण सम्बन्धि कार्यरत नागरिक संघ संस्था, आमा समुह वाट २ जना (महिला सहित) गाउँ प्रमुखले तोकेको	सदस्य
छ) मदिरा व्यवसाय समितिको अध्यक्ष	सदस्य
(ज) गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	सदस्य सचिव
५. मूल समितिको काम कर्तव्य र अधिकार
- क) मदिराको विक्री वितरणलाई व्यवस्थित गरि गाउँमा हुने विकृति विसंगतिलाई रोक्न आवश्यक कार्य गर्ने गराउने ।
- ख) वडा स्तरीय मदिरा व्यवस्थापन समितिलाई आवश्यक निर्देशन दिने ।
- ग) **मदिराको विक्री वितरण र व्यवस्थापन तथा नियमन गर्न यस निर्देशिका लाई कडाइका साथ लागु गर्ने गराउने ।**
- घ) यो निर्देशिका विपरीत मदिरा विक्री वितरण गर्ने वा **सेवन गर्नेलाई** जरिवाना गर्ने, गर्न लगाउने ।
- ङ) मदिरा विक्री वितरण व्यवस्थापन र नियमनलाई व्यवस्थापन गर्न आवश्यक अध्ययन, अनुगमन गर्ने गराउने ।
- ५.६ वडा समितिको काम कारवाहीको अनुगमन गर्ने ।

६. वडा समितिको गठन मदिराको विक्री वितरण लाई व्यवस्थित गर्न प्रत्येक वडामा देहाए बमोजिम वडा स्तरिय मदिरा व्यवस्थापन समिति गठन हुनेछ ।

(क) सम्बन्धित वडाको वडा अध्यक्ष	संयोजक
(ख) सम्बन्धित वडाका वडा सदस्यहरु	सदस्य
(ग) वडा प्रहरी कार्यालयको इन्चार्ज वा निजले तोकेको प्रहरी कर्मचारी	सदस्य
(घ) सम्बन्धित वडाका टोल विकास संस्थाहरुको अध्यक्षहरु मध्ये संयोजकले तोकेको महिला सहित २	सदस्य
(ङ) सम्बन्धित वडाका नागरिक संगठन, संघ संस्था, आमा समुहको प्रतिनिधि वडा अध्यक्षले तोकेको व्यक्ति	सदस्य
(च) सम्बन्धित वडाको वडा सचिव	सदस्य सचिव

७. वडा स्तरीय मदिरा व्यवस्थापन समितिको काम कर्तव्य र अधिकार:

- क) वडामा यस निर्देशिका बमोजिम मदिरा विक्री वितरण सेवन भएको छ, छैन सो को अनुगमन गर्ने र सो जानकारी मूल समितिलाई दिने ।
- ख) यस निर्देशिका बमोजिम मदिराको विक्री वितरण सेवनलाई प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने ।
- ग) यस निर्देशिकाको पालन नगर्ने लाई यस निर्देशिका बमोजिम जरिवाना गर्ने । जरिवाना तिर्न अटेर गरेमा सो को जानकारी मूल समितिलाई दिने ।
- घ) समय समयमा मूल समितिले दिएको आदेश निर्देशनको पालना गर्ने गराउने ।
- ङ) यस निर्देशिका बमोजिम आफुले गर्नु पर्ने अन्य कार्य गर्ने ।

परिच्छेद:-३

मदिरा व्यवस्थापन कोष सम्बन्धि व्यवस्था

८. यस निर्देशिका विपरित मदिरा विक्री वितरण र सेवन गर्ने ब्यक्तीबाट यस निर्देशिका बमोजिम उठेको जरिवाना रकमको ५० प्रतिशत वडा समितिमा र ५० प्रतिशत यस समितिको बैकमा खाता खोली छुट्टै कोष स्थापना गरिनेछ ।

क) कोषको संचालन मदिरा व्यवस्थापन कोषको संचालन गाउँ प्रमुख र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको संयुक्त दस्तखतबाट गरिनेछ ।

ख) वडा स्तरीय मदिरा व्यवस्थापन समितिले जरिवाना वाट उठाएको रकम यसै कोषमा दाखिला गर्नु पर्नेछ ।

९. कोषको रकम खर्च गाउँपालिकाको निर्णय अनुसार देहाए बमोजिम खर्च गरिनेछ ।

क) गंभिर रोग लागेका तर आर्थिक अभावका कारण उपचार गर्न असमर्थ भएका व्यक्तीलाई आर्थिक सहयोग गर्ने ।

ख) घरेलु हिंसामा परेका महिलाहरुलाई आवश्यक जिवीकोपार्जनका लागि आवश्यक सहयोग गर्ने ।

ग) बेवारिसे ब्यक्ती मरी लाश सदगद गर्नु परेमा

घ) गाउँपालिकाले उचित ठहरयाएको अन्य समाजिक सेवामा ।

ड) मदिरा सेवन नगर्ने जनचेतना मुलक कार्यक्रमहरुमा ।

९ ख वडामा रहेको ५० प्रतिशत रकम वडाले समितिको नाममा खाता खोली ,समित संयोजक तथा सदस्य सचिवको संयुक्त दस्तखत वाट संचालन गरि आवश्यकता अनुसार खर्च गर्न सक्नेछ ।

परिच्छेद:-४

मदिराको बिक्री वितरण र व्यवस्थापन सम्बन्धि व्यवस्था

१०.मदिराको बिक्री वितरण गर्दा समाजमा शान्ति सुव्यवस्था अमन चयन नखल्वलिने, घरेलु हिंसा, समाजमा भ्रै-भ्रगडा नहुने र शान्ति कायम हुने गरि मात्र गर्नु पर्नेछ ।

क) थोक विक्रेताले विहान ८ वजे देखी वेलुकी ७ वजे सम्म ,खुद्रा विक्रेताले विहान ९ वजे देखी वेलुकी ८ वजे सम्म र विक्रो खोली मदिरा व्यवसाय गर्नेले दिउंसो २ वजे देखी रात्री ९ वजे सम्म मात्र बेच विखन गर्न पाइनेछ ।

ख) बेलडाँडी गाउँपालिकाले मुख्य वजार क्षेत्र तोकिएको स्थान वाहेक सार्वजनीक स्थान विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था, मन्दिर जस्ता धार्मिक तथा सामाजिक महत्वका स्थानवाट २०० मिटर भित्र बेचविखन गर्न पाइने छैन ।

ग) मदिरा बिक्री वितरणको कारोवार अनुमति लिएकाहरुले सो वाहेक सोहि ठाउंमा अन्य व्यवसायको कारोवार गर्न पाउने छैन ।

घ) किराना, खाद्यान्न, तरकारी, औषधि, मासु, कपडा, फलफुल लगायतका कुनै पनि पसलवाट मदिरा बिक्री वितरण गर्न पाइने छैन ।

ड) होटेल रेष्टुरेन्टले मदिरा प्रत्यक्ष वाहिर प्रदर्शन हुने गरि राख्न पाइने छैन ।

च) मदिराको स्विकृति लिएका होटेलहरुमा खाना वास क्षेत्र वाहेक मदिरा सेवन रेष्टुरेन्ट अलगै हुनु पर्नेछ ।

छ) २० वर्ष भन्दा मुनीका व्यक्तिलाई मदिरा बिक्री वितरण र ओसार पसार गर्न गराउन पाइने छैन ।

ज)१.वडा समितिले मदिरा व्यवसायको लागी सिफारिस गर्दा अनिर्वाय रुपले टोल विकाससंस्थाको सिफारिस,आमा समूहको सिफारिस तथा सर्जमिन मुचुल्का पशे गर्नु पर्ने छ ।

११.कारवाही सम्बन्धी ब्यवस्था:- यो निर्देशिका विपरित मदिरा बिक्री वितरण गरेमा देहाए वमोजिम जरिवाना गरिनेछ ।

क) पहिलो पटक रु.५,०००।- जरिवाना

ख) दोश्रो पटक रु.१०,०००।- जरिवाना

ग) तेश्रो पटक रु.२०,०००।- जरिवाना

घ) सो भन्दा बढी पटक भएमा इजाजत पत्र खोरज गर्न सम्बन्धित निकायमा सिफारिस गरिनेछ ।

१२. यस निर्देशिका विपरित मदिरा सेवन गरि समाजमा शान्ति सुव्यवस्था अमन चयन खल्वल्याउने, भ्रै-भ्रगडा गर्ने, हो हल्ला गर्ने जस्ता कार्य गरेको/हिडेको पाइएमा देहाए बमोजम जरिवाना गरिनेछ ।

क) पहिलो पटक लाई रु.१,०००।- जरिवाना

ख) दोश्रो पटक लाई रु.२,०००।- जरिवाना

ग) तेश्रो पटक लाई रु.५,०००।- जरिवाना

घ) सो भन्दा बढी पटक भएमा १०,०००।- जरिवाना गरिनेछ ।

१२.२ बेलडाँडी गाउँपालिका कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारी तथा स्वयमसेवीका आमा समुह लगायत विना ईजाजत वा अनुमति विना मदिरा बेचबिखन गर्ने वा कर्मचारले कार्यालय समयमा सेवन गरेको पाइएमा यसै निर्देशिकाको दफा १२ मा भएको दण्ड जरिवाना सहित थप कार्यवाही गर्न सक्नेछ ।

१२.३ यदी कुनै व्यक्तिले उपरोक्त अनुसारको जरिवना तिर्न नचाहे निजलाई वडा कार्यालय तथा गाउँपालिका वाट प्राप्त सेवा सुविधा रोक्का राखी कार्यवाही गर्न सक्नेछ ।

१२.४ वडा कार्यालयवाट मदिरा व्यवसायका लागी सिफरिस माग गर्दा टोल विकास संस्थाको सिफरिस,आमा समुहको सिफारिस तथा सर्जमिन मुचूल्का आवश्यक

१३. गाउँवासीको कर्तब्य :- यो निर्देशिकालाई परिपालन गर्नु गराउनु प्रत्येक गाउँवासीको कर्तब्य हुनेछ ।

१४. यो निर्देशिका लागू गर्नु पूर्व सर्व साधारणको जानकारीको लागि स्थानीय पत्र पत्रिकामा प्रकाशित गरिनेछ ।

१५. निर्देशिका अर्न्तगत रहि यो निर्देशिका कार्यन्वयन गर्न गाउँपालिकाले अन्य उपयुक्त आदेश जारी गर्न सक्नेछ ।

१६. मदिरा विक्री वितरण व्यवस्थापन तथा नियमनका लागी गाउँपालिकाले आवश्यकता अनुसार कार्यविधी बनाइ लागू गर्न सक्नेछ ।